

Biržiečiai – Klaipėdos sukilimo 1923 metais dalyviai ir liudininkai

Sausio 15-oji Lietuvos istorijos kalendoriuje yra minima kaip Klaipėdos diena. Prieš 90 metų, 1923 metų sausio 15-ąją, Lietuvos remiami sukilėliai užėmė Prancūzijos laikinai administruojamą Klaipėdą, ir miestas atsидūrė Lietuvos sudėtyje.

Dar 1918 m. lapkričio 30 d. Prūsų Lietuvos Tautinė Taryba buvo paskelbusi Tilžės aktą dėl Mažosios ir Didžiosios Lietuvos susijungimo. 1920 m. vasario 21 d. ta pati Taryba paragino prijungti Klaipėdos kraštą prie Lietuvos, o po savaitės jos atstovai buvo kooptuoti į Lietuvos Tarybą.

1921 m. lapkričio 11 d. Lietuvos Steigiamasis Seimas nutarė prijungti Klaipėdą prie Lietuvos. Šį nutarimą įgyvendinti ėmėsi 1922 m. gruodžio 22 d. sudarytas Vyriausiasis Mažosios Lietuvos gelbėjimo komitetas, kuris 1923 m. sausio 9 d. pradėjo sukilimą, o sausio 19 d. paskelbė Klaipėdos krašto prisijungimo prie Lietuvos deklaraciją.

Klaipėdos sukilimas – Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos karinė akcija. Remiantis garsaus lietuvių rašytojo Vinco Krėvės atsiminimais, pirmiausia planai sukurti sukilimo regimybę kilo 1922 metų lapkričio 16-osios Šaulių Sąjungos centro valdybos posėdyje. Vėliau su ja buvo supažindintas ministras pirmininkas Ernestas Galvanuskas, kuris savo ruožtu iškėlė šį klausimą lapkričio 20-ąją dieną Ministrų kabineto posėdyje.

Lietuvos kariuomenės generalinis štabas buvo įpareigotas paruošti konkretų sukilimo planą, organizuoti jį buvo pavesta Šaulių sąjungai ir jos vadovui V. Krėvei, kurie pralaimėjimo atveju turėjo prisiimti ir atsakomybę. Sukilimo vadu buvo paskirtas Lietuvos kariuomenės kontržvalgybos viršininkas Jonas Polovinskas, gavęs Budrio pavardę.

1923 metų pradžioje Kaune buvo suformuota Ypatingos paskirties rinktinė Klaipėdos kraštui užimti, sudaryta iš 3 grupių. Majoro Išlinsko-Aukštuolio kariai turėjo užimti Klaipėdos miestą, kapitono Mykolo Kalmanto pajėgos turėjo užimti Pagėgius, majoro Jakšto-Kalvaičio – Šilutę. Rinktinę, suformuotą Klaipėdai užimti, sudarė 1078 asmenys: 41 karininkas, 582 kareiviai ir 455 Šaulių sąjungos nariai. Operacijos metu šis skaičius kito, įvairiu laiku dalyvavusiųjų skaičius buvo netoli 1800.

1923 m. sausio įvykiuose Klaipėdos krašte dalyvavo ir keletas iš Biržų krašto kilusių žmonių. Kapitonas Jurgis Atstupėnas, Kauno Karo mokyklos instruktorius, netgi ten buvo sužeistas.

KAPITONAS JURGIS ATSTUPĖNAS

Jurgis Atstupėnas gimė 1894 m. sausio 1 d. Biržų valsčiuje, Sližių kaime. Tėvas Povilas Atstupėnas dirbo Astravo dvare liokajumi. 1900 m. gimdydama brolių, mirė motina Kotryna Vasiliūnaitė-Atstupėnienė. Šeima tada jau gyveno Biržuose, Kilučių gatvėje. Tėvas, turėjęs nuosavą vežimą ir arklį, į Rygą gabendavo pirklį supirktus žemės ūkio produktus, iš Rygos irgi parsiveždavo prekių ir taip išlaikė šeimą, kurioje augo 5 vaikai.

Apie 1902–1903 metus Atstupėnai persikėlė į baronui fon Ropui priklausiusį Barklainių dvarą netoli Krinčino. Tėvas dirbo liokajumi sandėlininku, vedė antrą kartą – dvaro skalbėją Apoloniją Kireilytę. Apie 1913 m. Atstupėnai apsigyveno Milžyno dvare prie Gargždų, Jurgį gi į Astravą parsivežė dėdė Jurgis, dirbęs čia ūkvedžiu.

1911 m. Jurgis pradėjo mokytis Biržų keturklasėje mokykloje, ją baigęs 1915 m. buvo pašauktas į Caro kariuomenę. Grįžęs iš Rusijos, kartu su kitais dalyvavo lietuviškos valdžios kūrime. 1918 m. lapkričio 20-ąją, kuriantis Biržų parapijos komitetui, kartu su kitais suformavo Biržų apskrities apsaugos štabą, o vėliau tapo štabo viršininku.

Kai 1919 metų sausio pradžioje Biržus užplūdo vietos ir rusų bolševikai, J. Atstupėnas iš pradžių norėjo įstoti į Panevėžyje formuojamą batalioną, tačiau sužinojęs, kad ten jau bolševikai, grįžo atgal į Biržus ir ėmė dirbti slapta.

1919 m. kovo 28 d. partizanams laikinai užėmus Biržus, J. Atstupėnas pasiskelbė Biržų miesto komendantu, išleido atsisaukimus, kviesdamas Biržų miesto ir apskrities gyventojus laikytis tvarkos ir padėti partizanams naikinti bolševikų susisiekimo priemones. 1919 metų balandžio 4-ąją Jurgis įstojo į Lietuvos kariuomenę, nors, kaip rašo jo sūnėnas Viktoras Ramutis Atstupėnas: *1932 m. balandžio mėnesio 13 d. įsakymu kariuomenei Nr25 jis laikomas įstojusiu į Lietuvos kariuomenę nuo jos įsikūrimo dienos – 1918 m. lapkričio 23-iosios.*

1920 m. J. Atstupėnas turėjo jau vyresniojo leitenanto laipsnį, tarnavo Kaune, 2-ojo atsargos bataliono kulkosvaidžių komandos viršininku, buvo pulko teismo narys. 1920 metų vasario 21–23 dienomis prokomunistinio Kauno įgulos kareivių sukilimo metu jis bandė įtikinti kareivius, jog jie ir be ginklo gali pasiekti, kad būtų išpildyti jų reikalavimai. Vėliau, nuo 1920 metų kovo mėnesio, Karo mokykloje vyr. instruktorius vyr. leitenantas J. Atstupėnas dėstė kulkosvaidžio kursą ir statutus. 1921 m. kovo 13 d. mūsų kraštietis tapo kapitonu.

1923 m. J. Atstupėnas dalyvavo Klaipėdos krašto lietuvių sukilime. 1923 m. sausio 9–19 d. Klaipėdos išvadavime dalyvavo dvi Karo mokyklos kuopos – 150 kariūnų (pirmoje – 89, antroje – 61), kuriems vadovavo kapitonai J. Atstupėnas, A. Kynas, E. Noreiko, vyresnysis leitenantas K. Navakas, leitenantai M. Paura, F. Neve-ravičius, J. Tapulionis, J. Jankauskas, A. Matulionis, V. Skibarka.

Klaipėdos įvykiuose J. Atstupėnas buvo sužeistas į šlaunį. Jo sūnėnas V. R. Atstupėnas prisimena: *Teta Liucija Atstupėnaitė-Pakamorienė man sakė, kad jis buvo sužeistas į šlaunį vaduojant Klaipėdą 1923 metais.*

1926 ir 1927 metais brolio Vaclovo materialiai remiamas, J. Atstupėnas sužeidimus ir tuberkuliozę gydėsi Šveicarijoje. Iki 1940 metų tarnavo Kaune, Aukštojoje Panemunėje. 1940 m. okupavus Lietuvą, buvo paleistas iš kariuomenės, tremties pavyko išvengti. Pokario metais gyveno pas brolių Vaclovą nušaliame tuometinės Kretingos apskrities Gargždų valsčiaus Girininkų kaimo vienkiemyje.

Prasidėjus tremtims, išsikėlė į Klaipėdą, dirbo alaus darykloje. Brolio Vaclovo šeimai 1959 m. grįžus iš Sibiro, Jurgis jau gyveno Biržuose pas seserį Emiliją Lukošūnienę. Mirė Lietuvos kariuomenės kapitonas Jurgis Atstupėnas 1968 metų lapkričio 16-ąją, palaidotas Biržuose senosiose katalikų kapinėse.

Kapitonas J. Atstupėnas buvo apdovanotas IV laipsnio Gedimino ordinu, Savanorio, Pirmojo pasaulinio karo dalyvio, Klaipėdos išvadavimo, Nepriklausomybės 10-mečio, Vytauto Didžiojo jubiliejinio ir kitais medaliais.

VLADAS KVEDARAS

Ilgametis Biržų apskrities savivaldybės raštininkas Vladas Kvedaras gimė 1906 m., 1921–1940 m. dirbo apskrities savivaldybėje sąskaitininku-raštininku. 1923 m. sausio 15 d. – 1923 m. vasario 20 d. dalyvavo Klaipėdos krašto sukilime, tarnavo savanoriu Klaipėdos krašto I pėstininkų pulke, 1925 m. gavo teisę nešioti Klaipėdos sukilimo ženklą.

Apdovanotas Klaipėdos sukilimo, Lietuvos visuotinio gyventojų surašymo ženklais, Lietuvos Nepriklausomybės, Gedimino ordino III laipsnio, Vytauto Didžiojo ordino III laipsnio medaliais.

Aktyviai dalyvavo Biržų šaulių ugniagesių veikloje, 1940 m. buvo skyriaus viršininkas. 1941 m. birželio 28-ąją Biržų apsaugos štabas paskyrė V. Kvedarą Biržų miesto ugniagesių komandos viršininku. Šias pareigas jis ėjo iki 1942 m. kovo 7 dienos. Baigęs ugniagesybos kursus, 1942 m. balandžio mėnesį paskirtas Biržų apskrities ugniagesių inspektoriumi ir dirbo iki tarybinės okupacijos 1944 m. rudenį. Pasitraukęs iš Lietuvos, su šeima gyveno Lenkijoje.

Dokumentus, nuotraukas, susijusius su V. Kvedaru, su visos Biržų apskrities ugniagesių veikla, muziejui praėjusio amžiaus 9 dešimtmečio viduryje perdavė buvusio Valstybės saugumo komiteto darbuotojai. Jie buvo paslėpti buvusiuose V. Kvedaro namuose, kurie ir dabar stovi Vytauto gatvėje. Butų ūkio darbininkai darė remontą ir aptiko gaisrininkų archyvą, nuotraukų, dokumentų. Daiktai buvo perduoti saugumo komitetui, o iš ten pateko į muziejų.

ANTANAS ZUBAVIČIUS

Klaipėdos krašto įvykiuose dalyvavo ir 1899 m. Biržų valsčiuje, Mantagailiškiio dvare, gimęs Antanas Zubavičius. 1918 m. savanoriu įstojęs į Lietuvos kariuomenę, jis tarnavo Vilniaus komendantūroje, 5-ojo pėstininkų Kęstučio pulko septintoje kulkosvaidžių kuopoje, dalyvavo kovose su visais Lietuvos priešais. Išėjęs į atsargą, A. Zubavičius jau kaip Šaulių sąjungos Biržų rinktinės savanoris dalyvavo Klaipėdos krašto sukilime ir išvadavime 1923 metais.

1923 metų liepos mėnesį už narsą ir didvyriškumą Klaipėdos sukilimo metu A. Zubavičius apdovanotas dviem – I ir II laipsnių – Vyčio Kryžiais. 1928 metais jam pripažintas kūrėjo-savanorio statusas ir vienam pirmųjų įteiktas Savanorio medalis su liudijimu Nr.239.

Be to, Antanas Zubavičius apdovanotas Nepriklausomybės, Klaipėdos išvadavimo Bronzos ir Latvijos nepriklausomybės karo 10-mečio medaliais.

1925 metų gruodžio 15 dieną kaip savanoris A. Zubavičius gavo 10 hektarų žemės Biržų apskrities Pabiržės valsčiaus Pašaraukštės dvare (Pačeriaukštės kaime). 1926 metų pabaigoje registruojant Vyčio Kryžiaus kavalierius, gyveno Biržuose. 1927 metais, Kariuomenės savanorių sąjungos anketos užpildymo metu, su žmona Konstancija gyveno Kaune. Dirbo mechaniku spaustuvėje. 1928 metų spalio 10 dieną priimtas į Kariuomenės savanorių sąjungos Kauno skyrių. Šaulių sąjungos anketoje Antanas Zubavičius nurodo mokąs latvių, lenkų ir rusų kalbas.

Užėjus Antrojo pasaulinio karo audroms, artėjant antrajai tarybinei okupacijai, A. Zubavičius pasitraukė iš Lietuvos ir gyveno Didžiojoje Britanijoje. Pasaulio lietuvių karių veteranų mėnesinis žurnalas „Karys“ 1957 metų lapkričio mėnesio Nr. 9 pranešė: *Antanas Zubavičius. Gimė 1899 Pabiržės vls. Mantagailiškiio dvare, mirė 1957 08 02 Northampton, Anglijoje. Palaidotas Kingsthorpo R. kat. kapinėse.*

DVIEJŲ VYČIO KRYŽIŲ KAVALIERIUS ANTANAS ZUBAVIČIUS Iš Viliaus Kavaliausko asmeninio archyvo

Antanas Zubavičius, Klemenso sūnus, gimė 1899 metų gegužės 22 dieną Biržų valsčiuje. 1918 metų lapkričio 17 dieną savanoriu įstojo į Lietuvos kariuomenę, priimtas į Vilniaus komendantūros dalinį.

Vėliau tarnavo 5-ojo pėstininkų Kęstučio pulko septintoje kulkosvaidžių kuopoje. Karinės tarnybos metu dalyvavo mūšiuose su visais Lietuvos priešais – bolševikais, bermontininkais, lenkais. 1921 metų lapkričio 18 dieną baigė karinę tarnybą eilinio laipsniu 5-ajame Kęstučio pulke.

Vėliau jau kaip Šaulių sąjungos Biržų rinktinės savanoris dalyvavo Klaipėdos krašto sukilime ir išvadavime 1923 metais. Sukilėlių 1-ojo pulko vado Bajoro (Miko Kalmantavičiaus) sausio 31 dieną teiktame pristatyme apdovanojimui sukilėlių pulko antros kuopos vyresniojo puskarininkio Antano Zubavičiaus žygdarbis aprašytas taip:

Pasižymėjo 1923 metų sausio 15 dieną paimant Klaipėdos miestą kaip drąsus ir geras kulkosvaidininkas. Kuomet būrys prisiartinio prie „Schmelz“ palivarko, priešas pradėjo šaudyti smarkia ugnimi, ir mūsų būrys turėjo sustoti. Tada Zubavičius ir Rakštelis pasiėmė kulkosvaidį, išsinešė priešais grandinę ir, atidengęs ugnį, nutildė priešą šaudymą, tuo duodamas būriui galimybę eiti pirmyn.

Jau mieste abu jie užlipę su kulkosvaidžiu ant stogo priešais Prefektūrą, visą laiką šaudė į Prefektūros langus, neduodami priešams galimybės patiemis šaudyti. Pristatymui 1923 metų vasario 27 dieną tarpininkavo Klaipėdos sukilėlių vadas Jonas Budrys. Tiesa, gegužės 30 dieną ant šio pristatymo Vyčio Kryžiaus tarybos pirmininkas generolas leitenantas Jurgis Kubilius užrašė: „Taryba nutarė atmesti“.

Tuo pat metu apdovanojimui kulkosvaidininkų puskarininkį Antaną Zubavičių pristatė Klaipėdos krašto savanorių 1-ojo pulko penktos kuopos vadas: *Mūšyje dėl Klaipėdos visą laiką pasižymėjo didele savo drąsa ir geru šaudymu iš kulkosvaidžio. Kuopai artinantis prie miesto, priešas atidengė smarkiausią ugnį – taip, kad gultiniams ant kalnelio nebuvo galima nė pasikelti. Tuomet Zubavičiui buvo duotas griežtas įsakymas apšaudyti priešą kulkosvaidį.*

Zubavičius visa tai atliko kuo puikiausiai: pasiėmęs kulkosvaidį ir nepaisydamas priešą baidios ugnies, pilvu įšliaužė

Klaipėdos sukilimas. 1923. Centre – Antanas Zubavičius. Nuotrauka iš Biržų krašto „Sėlos“ muziejaus rinkinių

j priekyje buvusį ūkininko sodą ir iš to sodo šaudydamas priverstė priešus bėgti, paliekant kulkosvaidį ir kitokių ginklų. Suėjus į miestą ir prancūzams pradėjus iš Prefektūros šaudyti, jis su savo kulkosvaidžiu užsikraustė į vieno namo balkoną – į pačią pavojingiausią vietą ir nežiūrėdamas į tai, kad priešas, jį pamatęs, pradėjo smarkiausiai šaudyti, greitai nustatė savo kulkosvaidį ir numalšino priešą.

Ant šio pristatymo Vyčio Kryžiaus tarybos pirmininkas Jurgis Kubilius jau užrašė teigiamą rezoliuciją.

1923 metų liepos mėnesį už narsą ir didvyriškumą Klaipėdos sukilimo metu apdovanotas dviem – I ir II laipsnių Vyčio Kryžiais. 1923 metų rudenį Šaulių sąjunga ėmėsi iniciatyvos įteikti Antanui Zubavičiui Klaipėdos sukilėlių armijoje pelnytą Vyčio Kryžių Nr.1368. Liudijimą 1923 metų lapkričio 21-ąją pasirašė Šaulių sąjungos viršininkas kapitonas Pranas Klimaitis. Apdovanojimas šauliui buvo įteiktas prieš Biržų šaulių rinktinės rikiuotę.

MIKAS ŠIMAS

Klaipėdos sukilime teko dalyvauti ir iš Biržų krašto kilusiam kariuomenėje vairavusiam automobilį Mikui Šimui iš Vinkšnių kaimo. M. Šimas, g. 1896 m. lapkričio 1 d., Lietuvos kariuomenėje pradėjo tarnauti 1920 metų rugsėjo 23 d., vėliau autobatalione tarnavo vairuotoju ir į atsargą išėjo turėdamas viršilos laipsnį.

ATESTACIJA

Viršila Šimas Mikas tarnavo pavestam man batalione nuo 1921 m. kovo mėn. 3 d. iki 1923 m. spalio m. 1 d; kaip šoferis savo specialybę žinojo gerai, visas uždėtas jam pareigas pildė sąžiningai, jokiuose prasižengimuose nepatėmytas, areštuotas bei teisman traukiamas nebuvo.

Pasirašė bataliono vadas ir jo adjutantas. 1923 10 01.

1923 m. sausio 8 d. Mikas Šimas kartu su autobataliono kuopos vadu leitenantu Juozu Dženkaičiu buvo „komanduoti“ į Klaipėdos kraštą.

J. Dženkaitis gimė 1899 m. gruodžio 8 d. Paežerių kaime, Vilkaviškio apskrityje. 1920 m. sausio 16 d. įstojo į Karo mokyklą, ją baigęs, gavo leitenanto laipsnį ir buvo paskirtas į autobatalioną. 1921 m. rugpjūčio 1 d. paskirtas autotransporto kuopos būrio vadu, 1921 m. gruodžio 1 d. perkeltas į mokomąją autokuopą jaun. karininku. Klaipėdos įvykiuose J. Dženkaitis – jau autokuopos vadas. 1926 m. išėjęs į atsargą, vėliau dirbo policijoje ir pasienio policijoje.

1940 m. birželio 15 d. okupavus Lietuvą, J. Dženkaitis pasitraukė į Vokietiją, dalyvavo Berlyne įkuriant Lietuvos Aktyvistų Frontą (LAF) 1940 m. lapkričio 17 dieną. Vokietmečiu grįžęs į Lietuvą, J. Dženkaitis buvo Kauno miesto, vėliau Kauno apskrities policijos vadas. Žuvo 1944 m. sausio 16 d. susišaudymo su raudonaisiais diversantais metu.

O biržiečiui iš Vinkšnių Mikui Šimui liko gražus Klaipėdos įvykių prisiminimas – 1923 m. sausio mėnesį jo viršininko leitenanto Juozo Dženkaičio padovanota nuotrauka su įrašu kitoje pusėje: *Mikui Šimui Maskarade Klaipėdos krašte nuo 8 d. sausio mėn. ligi kovo 5 d. 1923 m. Klaipėda. Atminčiai. 19 03 1923. Leit. Dženkaitis.*

M. Šimui teko Klaipėdoje vežioti ir Lietuvos vyriausybės ypatinguoju atstovu Klaipėdos krašte sausio 20-ąją paskirtą buvusį prezidentą Antaną Smetoną. Jo sūnus Vilius Šimas, atnešęs į Biržų krašto muziejų „Sėla“ nuotraukas su tėvo įsiamžinimu Klaipėdos įvykiuose, pasakojo, kad tėvas mėgdavo prisiminti tuos įvykius, kalbėjo ir džiaugėsi, kad Klaipėda buvo gražinta Lietuvai ir kad jam teko kukliu indėliu prie prisidėti.

KLAIPĖDOS ĮVYKIŲ LIUDININKAS HERMANAS PAVILONIS

Daugiau kaip prieš 110 metų, 1903 metų balandžio 24-ąją, Iškonių kaime Povilo Pavilonio ir Onos Mizaraitės-Pavilonienės šeimoje gimė sūnus Hermanas. Jo tėvai buvo gana išsilavinę žmonės, tėvas Povilas buvo mokėsis Mintaujos gimnazijoje ir baigęs 4 klases.

Baigęs pradžios mokyklą, Hermanas pradėjo lankyti Biržų gimnaziją. Prasidėjus 1923 metų sausio mėnesio įvykiams Klaipėdos krašte, jis savanoriu stojo padėti Klaipėdos sukilėliams prijungti Klaipėdos kraštą prie Lietuvos. Grįžęs toliau tęsė mokslus Biržų gimnazijoje.

Ją baigęs, Kauno universitete studijavo inžinerijos mokslus Technikos fakultete. Kadangi nuo pat vaikystės buvo gabus piešti, lavinosi ir Kauno meno mokykloje. Čia jo gyvenime įvyko gana netikėtas posūkis.

H. Pavilonį giminaičiai išsikvietė į JAV, kur jis pradėjo mokslus Masačusetso technologijos universitete. Vėliau 1948 m. baigė architektūros studijas Čikagoje, tapo inžinieriumi ir ilgam įsidarbino Čikagos miesto Valdyboje.

Išėjęs į pensiją 1970 m., prisiminė jaunystės dienas ir Kalifornijoje 1978 m. baigė Meno mokyklą, gaudamas dar vieną diplomą, šįsyk meno srityje. Jau anksčiau H. Pavilonis aktyviai dalyvavo Evangelikų reformatų bažnyčios veikloje, buvo išrinktas kuratoriumi. Žurnalui „Mūsų sparnai“ rašė straipsnius, piešė viršelius ir vinjetas.

Mirė Hermanas Pavilonis 1998 metų gruodžio 26-ąją Pensilvanijoje.

LITERATŪRA IR ŠALTINIAI:

1. Krėvė V. *Bolševikų invazija ir liaudies vyriausybė: atsiminimai* (spaudai parengė A. Zalatorius), Vilnius, Mintis, 1992.
2. Ažubalis A., Kazlauskaitė-Markellenė R., Petrauskaitė A., Puzinavičius B., Žigaras F. *Karo pedagogika Lietuvos kariuomenėje 1918–1940 m.*, Vilnius, 2007.
3. Atstupėnas V. R. *Lietuvos kariuomenės karininkas Jurgis Atstupėnas*. Medžiaga biografijai, Kaunas, 2009 m.
4. Atstupėnas J. Biržų apskrities savanorių apsauga 1918 – 1919 m., *Biržų žinios*, 1930 m. Nr. 10.
5. Kubiliūtė S. Lietuvos kariuomenės kapitonas Jurgis Atstupėnas iš Biržų valsčiaus, *Panevėžio rytas*, 1994 07 15 Nr. 137.
6. *Karys*. Pasaulio lietuvių karių veteranų mėnesinis žurnalas, atgaivintas JAV 1950 m., 1957 11 Nr. 9 (1336), p. 234.
7. *Mūsų sparnai*. Lietuvių evangelikų reformatų žurnalas, 1975 m. Nr. 38. Redaguoja Jokūbas Kregždė. JAV, Čikaga.
8. *Mūsų sparnai*. Lietuvių evangelikų reformatų žurnalas, 1998 09 Nr. 79.
9. Kavaliauskas V. *Asmeninis archyvas*. Atsiųsta 2010 m. ir 2013 m.
10. Šimas V. Ekspонатų priėmimo aktas Nr. 17. 1998 m. GEK 21469. *Biržų krašto muziejaus „Sėla“ rinkinių ir fotomedžiaga.*

Antanas Seibutis

THE INHABITANTS OF BIRŽAI, PARTICIPANTS AND WITNESSES OF THE UPRISING IN KLAIPĖDA

Summary

January the 15th is mentioned in the calendar of Lithuanian history as Klaipėda day.

On November 11, 1921 the Constituent Seimas (Assembly) of Lithuania decided to takeover the territory of Klaipėda. On December 22, 1922, the Chief Rescue Committee of Lithuania Minor started to implement the resolution, and on January 9, 1923 started the uprising. On January 19, it issued a declaration concerning the connection of Klaipėda region to Lithuania.

A. Seibutis

Biržų krašto muziejus „Sėla“
J. Radvilos g. 3, LT-41175, Biržai
a.seibutis@birzumuziejus.lt

Gauta 2013 09 09
Atiduota spausdinti 2013 10 12